

Jaarstukken 2024

Versie: Vastgesteld door raad

19 juni 2025

Diemen heeft in 2023 met de Belastingdienst een nieuw convenant afgesloten over 'Horizontaal toezicht'. Dit houdt in dat de processen waar belastingafdracht een rol speelt goed zijn geborgd in de organisatie. Oftewel we moeten fiscaal in control zijn.

Vanaf 2024 zijn de spelregels voor het horizontaal toezicht verscherpt. In afstemming met Duo+ en de Belastingdienst scherp maken we afspraken waar verbetering mogelijk is en welke fiscale veranderingen er op ons afkomen. De belangrijkste processen zijn de afdracht van btw, loonbelasting en vennootschapsbelasting.

13. Inflatie

Nadere omschrijving risico:

De prijzen en lonen zijn de afgelopen jaren flink gestegen. Waar we normaal rekenden met prijs- en loonsstijgingen tussen de één en drie procent is er de afgelopen jaren sprake van prijs- en loonsstijgingen tussen de vijf en vijftien procent. Dit heeft z'n weerslag op de koopkracht van onze inwoners maar zeker ook op de financiële positie van de gemeente. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen zijn niet afdoende om de loon- en prijsstijgingen te compenseren. Wanneer de inflatie in deze mate blijft doorzetten dan zullen we daar in de toekomst op moeten anticiperen. Omdat we in 2024 niet alles konden uitvoeren wat we van plan waren, konden we nadelige effecten van de inflatie opvangen.

Beheersmaatregelen:

Bij het opstellen van de begroting 2024 waren we terughoudend met het opvoeren van nieuw structureel beleid. Ditzelfde gold ook voor de begroting 2025. We zijn in 2024 een project "Besparingen en ombuigingen" gestart het structurele financiële meerjarenperspectief gezond te houden.

Frauderisico's

Naast de hiervoor genoemde externe risico's zijn er ook interne risico's, zoals fraude. Fraude kan ernstige gevolgen hebben voor een organisatie, zoals financiële schade, reputatieschade, juridische procedures, boetes of zelfs strafrechtelijke vervolging. Om fraude te beheersen en de risico's te verlagen, is het belangrijk dat we beschikken over een effectief stelsel van frauderisicobeheersing. Het stelsel moet aansluiten bij de omvang en de complexiteit van onze organisatie en periodiek worden geëvalueerd en verbeterd.

Onze gemeente kent diverse instrumenten en regelingen ter voorkoming van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Er is een integriteitsregeling en er zijn gedragscodes vastgesteld. In 2025 voegen we daar een regeling misbruik en oneigenlijk gebruik aan toe.

In de processen, procedures en interne controles is er aandacht voor de voorkoming van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik, en er is aandacht voor risicomanagement in brede zin. Bij het opstellen van een interne controleplan 2025 actualiseren we de frauderisico's en nemen deze mee in de verbijzonderde interne controles. Dit geldt ook voor de controles op misbruik en oneigenlijk gebruik. Voornemen was om dit in 2024 te doen. Omdat we dit gezamenlijk met de andere DUO-organisaties doen is de start en doorlooptijd iets uitgesteld. Bij de actualisatie van de analyse zijn geen nieuwe frauderisico's geïdentificeerd. Ook tijdens de Verbijzonderde Interne Controle is in 2024 geen fraude geconstateerd.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen gaat over de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Ook hierbij is net als bij de risico's, onderscheid te maken in incidenteel en structureel weerstandsvermogen.

Incidentele weerstandsvermogen

- Algemene reserve;
- Reserve Grondzaken;
- Voorziening Grondzaken;
- Begrotings- / rekeningresultaat.

Algemene reserve

Voor de berekening van het weerstandsvermogen hebben we de stand van de Algemene reserve op 31 december 2023 aangehouden. In de Nota reserves en voorzieningen 2023 is besloten de risicoreserve op te heffen en deze toe te voegen aan de Algemene Reserve (€ 5 miljoen). In de nota is een minimale (noodzakelijke) omvang van de reserve vastgelegd. De minimale omvang bedraagt 5% van de jaaromzet (totale lasten).

Reserve en Voorziening Grondzaken

In de Nota reserves en voorzieningen 2023 zijn de Reserve en Voorziening Grondzaken opgenomen. Met de Reserve Grondzaken worden de opbrengsten en afwaardering van gronden verrekend. Ook wordt de Reserve Grondzaken in eerste instantie gebruikt om de Voorziening Grondzaken op peil te brengen. In de voorziening wordt het verwachte tekort van grondexploitaties gestort.

Begrotings- / rekeningresultaat

Bij de berekening van het weerstandsvermogen wordt het verwachte begrotingssaldo dan wel het werkelijke rekeningssaldo meegenomen.

Structureel weerstandsvermogen

- Onbenutte belasting capaciteit (OZB, precario);
- Stelpost onvoorzien.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die nog mogelijk is voor een tariefsverhoging OZB voordat een gemeente toe kan treden als artikel 12 gemeente. Dit wordt een gemeente als we de eigen financiële huishouding niet meer rond krijgen en we een beroep moeten doen op extra gelden. Een gemeente wordt als het ware onder curatele gesteld. Op basis van het landelijke gemiddelde OZB-percentages van de WOZ-waarde is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 van de Financiële verhoudingswet voor het jaar 2024 vastgesteld op 0,1614%.

Onbenutte belastingcapaciteit	WOZ-waarde 2024	Tarief Diemen 2024	Tarief Art. 12	Verschil tarieven	Onbenut
Woningen - eigenaren	6.874.022.000	0,0661%	0,1614%	0,0953%	6.550.943
Niet-woningen - eigenaar	931.607.000	0,2727%	0,1614%	-0,1113%	-1.036.879
Niet-woningen - gebruiker	838.446.300	0,2591%	0,1614%	-0,0977%	-819.162
Totaal onbenutte belastingcapaciteit					4.694.902

Stelpost onvoorzien

De gemeente is verplicht een budget voor onvoorziene gebeurtenissen te ramen, de zogenoemde 'Stelpost onvoorzien'. In Diemen is deze geraamd op € 60.000 (€ 2 per